

tionibus gratis s. boni atque ingratis s. mali, ad mutationes voluntatis, affectus nimirum atque actiones, procedat. Tamdiu igitur & intellectus & voluntas manet libera : quamdiu conatus Mentis radicalis libertatem retinet. Quia tamen voluntas sequitur intellectum post & per hunc illa sit libera. Vnde etiam communis fere Philosophorum consensu libertas voluntatis in intellectu radicari dicitur. Ut igitur libertas voluntatis in tuto collectetur, demonstrasse sufficit, conatum illum Mentis, qui se intelligendo & volendo exerit, esse liberum. Quod ex libertatis definitione conatusque mentis operationibus declarari potest. Missis aliis significationibus, quibus *τὸ liberum* dici potest generatim id, cuius actiones solutaे sunt a vinculo aut impedimento extero. Hoc modo requiritur ad liberum ut 1.) ratio mutationis sit in ipso, quia eius mutatio dicitur actio. 2.) Illa mutatio non impediatur ab extero vinculis. Quod cum ad animam eiusque conatum applicatur, 1.) obseruatur, Mentem mutationum voluntatis rationem in se ipsa i. e. in praeuiis intellectus representationibus habere. 2.) Ab extero agente nullum impedimentum mutationibus illis obici posse. Inclinatio enim & reclinatio voluntatis in ipsa mente rationem sui proximam reperit, quam satis obfirmatam nulli extero rum impulsus labefactare aut subruere naturaliter possunt. Sic igitur Mens pro libito ex certa ratione, consideratione & iudicio sese mouens aut cohibens, agens aut non agens, non potest non esse, quod ad has evolutiones, libera. Quo etiam pertinet, quod Mens semper eas in potestate representationes habeat, quibus tanquam rationibus determinantibus, si easdem adsumat, cohibere & suspendere queat tam affectuum aestum quam actiones. Per has enim generales cogitandi maximas liberiorem distinctionemque intellectus evolutionem obtinet. Ut ad agendum non statim praecipit agatur, sed suspenso perturbationum impetu accuratius boni malique ideas examinare & secundum vere optimum i. e. liberrime se inclinare aut reclinare queat.